

ПРЕС КЛИПИНГ

7. октобар 2019.

НАСЛОВИ

Минималац и даље вија минималну потрошачку корпу(стр.3)

И српски радници ће радити четири дана у недељи? (стр.4)

**За пет година у пожаревачким основним и средњим школама 1.040
ђака мање(стр.5)**

**ЖРТВА РОБОВЛАСНИШТВА Жена оболела од карцинома и којој је
извађен бубрег ДОБИЛА ОТКАЗ(стр.6)**

Електропривреда РС припрема стимулативне отпремнине

ВИШАК ОД 15 ОДСТО РАДНИКА ЗА СИНДИКАТ

НЕПРИХВАТЉИВ(стр.6)

Минималац и даље вија минималну потрошачку корпу

Данас се широм света обележава Светски дан достојанственог рада. За достојанствен рад раднику припада достојанствен живот.

Готово по правилу, на тај дан синдикати подсећају на то колико је радник далеко од достојанственог рада, па самим тим и од достојанственог живота, указујући на раскорак између потреба и онога што свет рада има.

Српски синдикати су се прошлог месеца залагали за то да минимална цена рада у наредној години буде барем толика да задовољи минималну потрошачку корпу, да би радник могао задовољити не достојанствен живот већ минималан. Подсећали су на то да је још прошле године у Социјално-економском савету Србије између представника радника, Владе и послодаваца договорено да се од 1. јануара 2021. године минимална плата изједначи с минималном потрошачком корпом, што значи да већ наредне мора бити значајније повећана да би се приближила циљу.

Но, разлика између минималне потрошачке корпе и минималца и даље остаје. Тренутно је минимална цена рада 27.280, а вредност минималне потрошачке корпе је 37.253 динара. Наредне године минимална цена рада биће 30.022 динара, односно 11,1 одсто виша него овогодишња, али ће и даље бити неколико хиљада динара мања од минималне потрошачке корпе.

Достојанствен рад и даље не може покрити трошкове живота, нити задовољити егзистенцијалне и социјалне потребе њега и његове породице уколико му газда исплаћује минималац. Неће то моћи ни наредне године. Минимална потрошачка корпа је показатељ колико је новаца потребно да се дословно преживи месец дана, односно за најмању количину калорија коју је потребно унети да би се функционисало по стандардима Светске здравствене организације.

При том, просечна цена потрошачке корпе у Србији онедавно се, уместо за четворочлану породицу, рачуна за трочлану. Ако се – а подаци се праве на основу Анкете о потрошњи домаћинства коју РЗС ради квартално – у просечној потрошачкој корпи налази око 25 килограма белог хлеба и 1,6 килограм осталих врста, 16,5 литара млека, 6,5 литара јогурта, 63 јајета, килограм рибе, 700 грама јунећег меса, четири килограма свињског и исто толико пилећег, пола килограма сланине, 300 грама свињског врата, килограм чајне кобасице, пола килограма лимуна, 1,3 килограм нарануи и толико банана, седам литара „кока-коле” и „пепсија” и упола мање природног воћног сока, онда је јасно да се све то у минималној потрошачкој корпи налази у упола мањим количинама.

Око 300.000 радника на најмањој заради

Синдикати – а не споре то ни њихови лидери – у садашњим радним условима тешко могу бити јаки и изборити се за достојанствен рад од којег се достојанствено живи. Тим пре што велики део радника ради на одређено време, у приватним фирмама у којима синдикално организовање није дозвољено, или ради на црно па самим тим и не учествује у синдикалом животу нити има прилике да добије било какву социјалну заштиту. Незванични синдикални подаци говоре да тренутно у Србији око 300.000 запослених прима минималац, док званичних података нема.

По оцени председника Савеза самосталних синдиката Војводине Горана Милића, неће бити достојанственог рада док запослени стрепе за своја радна места и зарађену зараду, док су изложени сталном стресу и не могу да од онога што поштено зараде задовоље егзистенцијалне потребе своје породице. Потрошачка корпа која постоји у Србији, приметио је Милић, с елементима који је чине, сама по себи је све осим достојанственог живота јер тешко је раднику објаснити шта му је „довољно” овог или оног месеца и да тиме треба да буде задовољан.

– Дође се до апсурда да човек који ради с таквим минимумом који му је неко одредио, а у којем, рецимо, нема одеће и обуће, треба да преживи месец дана и да исто толико ради само за њу. О намештају да се и не прича, иако је он нормалан за човека који живи у 21. веку и који има савремене потребе за модерним, новим, лепим – оценио је Милић.

Љ. Малешевић

И српски радници ће радити четири дана у недељи?

НОВИ САД: С овогодишњег Светског економског форума у Давосу послата је порука да би краће радно време имало низ погодности и за раднике и за послодавце, те да би свет требало да прихвати четвородневну радну недељу.

То становиште подржано је од академског истраживања. Вишеструке студије подржавају став да би краћа радна недеља учинила људе срећнијим и продуктивнијим, док подаци ОЕЦД-а показују да земље с културном дугог радног времена често имају лош резултат за продуктивност и БДП по сату рада.

На округлом стола бизнисмена који је одржан у Београду у организацији Еропске банке за обнову и развој, Стјуарт Троу из те финансијске организације изнео је податак да Србија извози 50 одсто БДП-а, и да је тиме постала један од највећих извозника у односу на БДП, чак и испред Немачке, која је најцењенији извозник у свету.

По његовој оцени, глобализација је извукла многе из екстремног сиромаштва, али привредници морају да се прилагоде новонасталој ситуацији и када је реч о радницима који заправо треба да производе оно што је тржишту потребно и што доноси извоз.

50 одсто БДП-а Србија извози

Оснивач и власник „Атлантик групе” Емил Тедески сматра да не треба размишљати само о томе како привући квалитетну радну снагу и стручњаке већ и како их задржати, а то је, по њему, могуће кроз флексибилно радно време, рад од куће, а и кроз смањење броја радних дана.

– Надлежи брину и о читавом низу погодности које подразумевају квалитетан радни амбијент, корпоративну културу и добар баланс слободног и радног времена, а озбиљно разматрамо и могућност четвородневне радне недеље – рекао је Тедески, додајући да финансије више нису пресудан фактор за останак на радном месту већ да је на првом месту сигурност, а на другом квалитет амбијента у којем човек ради, креће се и ствара.

Већ током прошле године привредници неких европских земља увели су четвородневну радну недељу, а има најава да се на тај корак спремају и многи други бизнисмени који су радили студије у својим компанијама о задовољству радника и њиховим приоритетима у животу. Компаније које већ раде четири дана у недељи тврде да радници постижу већу продуктивност сада него када су радили дуже, али има и оних који сматрају да им такав корак није донео бољитак.

Осим веће плате, и дужи недељни одмор

Недостатак радне снаге, а посебно стручне, евидентан је у многим европским државама, због чега оне траже начин да до ње дођу кроз веће плате, али и краће радно време и четвородневну радну недељу. Стране компаније које немају довољно новца да нуде велике плате, радну снагу

чувају и флексибилним радним временом, краћим радним временом и дужим недељним одмором својих запослених.

У Србији се такође прича о могућности увођења четвородневне радне недеље, али и о скраћењу радног времена. Синдикати поздрављају такве најаве, уз оцену да је таква могућност ипак у Србији само пусти сан, док послодавци не споре да се може радити краће, али упозоравају на то да онда и плата мора бити мања. Наиме, послодавци подсећају на то да се у Србији радници плаћају по радном сату па, сходно томе, уколико имају мање радних сати, следује им и мања плата. Дакако, то нити радници нити синдикати не прихватају јер су плате у Србији иовако мале.

40 часова недељно сада је пуно радно време

Иначе, да би дошло до смањења броја радних дана у недељи или пак до скраћеног радног времена, мора се мењати постојећи Закон о раду. Наиме, по важећем, пуно радно време у Србији износи 40 часова недељно, док се сваки краћи рад сматра непопутним радним временом па самим тим се тако и обрачунава. Код обрачуна минималне цене рада, која се законски утврђује за сваку годину, мера су управо радни сати. Тако, рецимо, током целе године у само четири месеца у години мера је 184 радна сата, а у просталих осам број радних сати се креће између 160 и 176.

Љ. Малешевић

За пет година у пожаревачким основним и средњим школама 1.040 ђака мање

Пише: З. В.

Исељавање родитеља из земље један је од главних разлога за већ забрињавајућу тенденцију смањивање ђака на територији Града Пожаревца, закључено је након сагледавања резултата уписа у основне и средње школе.

Остале разлоге анализирају надлежне институције у сарадњи са образовним установама.

Наиме, ове године у први разред основних школа на територији Града Пожаревца уписан је 591 ученик, што је за 75 мање него прошле године, док је за претходних пет година у основним и средњим школама регистровано 1.040 ђака мање. Укупан број ученика свих разреда основних школа је за годину дана опао за 187 ђака што значи да је нестало читавих шест одељења у осам школа. Према званичном извештају о упису у средње и основне школе на територији Града је 257 ученика мање.

Иако се не може рећи да је негативан тренд присутан сваке године, првака је међу ученицима свих разреда ове године убедљиво најмање. Највише је ученика петог разреда, којих је за чак 156 више него ученика првог разреда. Пре четири године било је изненађење што ниједна школа више нема преко 1.000 ученика, док је 2011. године у Пожаревцу било 35 одсто више ученика првог разреда него данас.

Последњи пут више од 10.000 ученика основних и средњих школа у Пожаревцу било је школске 2014/15. године (10.237). Сада их је 9.197. То значи да је 1.040 ученика мање него пре 5 година или као да је „нестала“ читава једна образовна установа величине основних школа „Доситеј Обрадовић“ у Пожаревцу или „Јован Цвијић“ у Костолцу.

У „Светом Сави“ само 50 првака

Ове године само основна школа Краљ Александар Први може да се похвали како је уписала осам првака више него прошле године. Безмало је преполовљена школа из Брадарца која је прошле године имала 47 првака а сада тек 24. Једна градска школа лагано се гаси. То је бивша Основна школа „Његош“, садашња „Свети Сава“, која је уписала само 50 првака.

ЖРТВА РОБОВЛАСНИШТВА Жена оболела од карцинома и којој је извађен бубрег ДОБИЛА ОТКАЗ

Тијана Грујић

Председника Синдиката управе РС Божу Марићу контактирао је један мушкарац из Дервенте са молбом за помоћ јер је његова супруга, која болује од карцинома и којој је извађен бубрег, добила отказ након три године рада на одређено у једној приватној фирми.

– Овај човек каже да више немају коме да се обрате. Супруга му је три године радила на одређено, уговор су јој продужавали месец за месецом. Сада су је из фирме, а након тешког обољења, само назвали и рекли да више неће да јој продуже уговор. Ми ћемо им помоћи јер нико нема право да некога држи три године на одређено, месец за месец, и да му дају отказ на овакав начин, поготово у случају заштите материнства – истиче Марић.

Оболела жена од карцинома има три кћерке, две су удате, а једна иде у средњу школу.

Била је запослена у једној италијанској фирми чија је делатност обућарство.

– Њен супруг долази данас у нашу канцеларију, а наш правни тим ће разморити сву документацију како бисмо им помогли. Нико не може да буде жртва робовласништва – поручује Марић, пише Српскаинфо.

Електропривреда РС припрема стимулативне отпремнине ВИШАК ОД 15 ОДСТО РАДНИКА ЗА СИНДИКАТ НЕПРИХВАТЉИВ

Тијана Грујић

Представници консултантске куће ПрицеватерхоусеЦооперс проценили су да у дистрибутивним предузећима Електропривреде РС има око 15 одсто вишка запослених, док се у Синдикату енергетике тој рачуници противе.

Ова кућа ангажована је као консултантска кућа на изради Студије реструктурирања дистрибутивне делатности и снабдевања у систему ЕРС, а ову обавезу прихватиле су власти, самим тим и ЕРС, у оквиру споразума о приступању Европске енергетске заједнице још из 2007. године. Реструктурирање дистрибуција и снабдевања обавља се у оквиру Трећег енергетског пакета, а између осталог подразумева и обрађивање радне снаге.

– Чињеница је да ЕРС није могла да бира консултантску кућу, већ је то помоћ од Европске енергетске заједнице. Уважавајући њихово знање и искуство које су стекли на овим пословима у земљама бивше Југославије и окружења, ми тврдимо да нису направили добар план и програм и имали смо пуно примедби – објашњава за Српскаинфо председник Конфедерације синдиката РС Жељко Тепавчевић.

Он каже да се консултанти воде европским стандардима који су далеко изнад наших, од даљинског читавања до преноса електричне енергије који имају знатно мање губитке.

– Ми у систему имамо велике део мреже која је стара и која је нисплатива. Зато нама треба више радника на терену него у модернизованим системима – наводи Тепавчевић.

Он наводи пример „Електрохерцеговине“ која има разуђену мрежу, али без великих купаца. На том подручју, како каже, треба већи број извршилаца на терену.

– Ми смо дали примедбу и на предлоге за „Електрокрајину“ за техничко особље. Они су проценили да има 299 вишка техничког особља. Међутим, слажемо се да у радној јединици Бањалука заиста има вишка, али у Козарској Дубици има мањак – истиче Тепавчевић. Утврђено је и да у „Електро Добоју“ недостаје девет радника, пре свега квалификоване радне снаге, док их има 12 непотребних у администрацији. Ово предузеће ће проћи са „најбезболнијим“ последицама.

Тепавчевић наводи да је Синдикат активно укључен у овај процес и да су већ имали неколико састанака са руководством ЕРС.

– Тренутно је наш посао да најкасније до 15. октобра предложимо правилник о стимулативним отпремнинама. Намера је да одређен број запослених и послодавац потпишу споразумне раскиде уговора о раду уз адекватну отпремнину. При томе, морамо да водимо рачуна о онима који долазе из борачке популације, породица погинулих, вишечланих породица, те инвалидима рада. Њима отпремнине морају бити увећане - истиче Тепавчевић.

Он каже да се у овом процесу стриктно мора водити рачуна да се не деси оно што се десило у нафтној индустрији и ЖРС.

– Дакле, не можемо дозволити да нам оду дефитицирана занимања, па да онда опет дођемо у ситуацију да имамо вишак запослених у администрацији и мањак радника на терену – наводи Тепавчевић, пише Српскаинфо.

Запослено око 9.500 људи

У „Електропривреди РС“ запослено је око 9.500 људи, а Тепавчевић каже да је ЕРС преузела одређени део социјалне политике које је требала да води држава па су у ЕРС запошљавани и људи који нису потребни.

– Међутим, ми морамо да приступимо одговорно и не смемо да угрозио ничију егзистенцију - наводи Тепавчевић. Он додаје да је предвиђено да стимулативне отпремнине финансира сама ЕРС, али да се очекује и помоћ Владе